

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010067
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420010067.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a JUDr. Adriány Považanovej, na verejnom zasadnutí dňa 17. septembra 2020, v trestnej veci obžalovaných H. D. a G. L., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby v spolupáchateľstve podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., o odvolaniach okresného prokurátora a oboch obžalovaných, proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 4T/12/2020 zo dňa 22.7. 2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 4T/12/2020 z 22.7.2020 vo výroku o uloženom treste u obž. H. D..

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obž. H. D., nar. X.X.XXXX, podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., v spojitosti § 38 ods.2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolania okresného prokurátora a obžalovanej G. L. z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žiar nad Hronom uznal rozsudkom sp. zn. 4T/12/2020 zo dňa 22.7.2020 obžalovaných H. D. a G. L. vinným zo zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovo základe, že

v presne nezistených obdobiach od mesiaca september 2017 do 31.12.2018 v mieste svojho bydliska v Q. U. T. na Ul. A. č. XX nútili mal. M. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. A. č. XX, Q. U. T., umývať schody v skorých ranných, ako aj večerných hodinách, keď sa mala pripravovať alebo ísť do školy, tiež ju nútili vykonávať aj iné práce, ktorých zoznam mala napísaný na papieri, zakazovali jej chodiť von, za 3 minúty meškania mala trest na deväť týždňov, zakazovali jej stretávať sa s kamarátmi, odopierali jej prístup k jedlu, jedávala mrazenú pizzu alebo suchý chlieb, na Vianoce mala mrazené prsty s chlebom, nemohla si zobrať jedlo, ktoré mali doma, na raňajky nedostávala nič, maximálne vodu, lebo jej povedali, že veď v škole má desiatu a jeden mesiac bola za trest bez obedov v škole, obvinený H. D. ju dvakrát udrel, a to tak, že jej dal facku, pričom po jednej facke padla na zem, kde obvinená G. L. do nej kopala, čo bolo asi druhý decembrový týždeň, obvinená G. L. jej často vykrikovala, že ju mala spláchnuť do záchoda, že je odpad, že je úplne zbytočná, obvinený H. D. jej vykrikoval, že je V. a smrad, neustále ju kontrolovali, zamkynali ju doma, pričom kľúče od bytu nemala, lebo jej ich zobrali, bola však dohodnutá so susedou,

že jej spustí vedro, kde jej dá nejaké jedlo, príp. jej zvykla podať nejaký keksík, keď upratovala schody, zakazovali jej určité činnosti, brali jej osobné veci, vulgárne jej nadávali a znevažovali ju, nemohla spávať, lebo bola zo všetkého vystresovaná, že čo bude zase na druhý deň, nechodili s ňou k lekárovi, musela sa liečiť svojpomocne alebo chodila do školy chorá, na základe čoho sa mal. M. L. cítila na svete úplne zbytočná a toto ich konanie vyvrcholilo tým, že dňa XX.XX.XXXX si porezala ruku v časti D., pričom jej kamarátom bola privolaná RZP.

Za to obžalovaným uložil nasledovné tresty:

Obžalovanému H. D. podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. v spojitosti s § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovanej G. L. podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. v spojitosti s § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd ustanovil obžalovanej skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. v spojení § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. obžalovanej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo sa zúčastniť na psychologickom poradenstve, za účelom osvojenia si princípov zodpovedného rodičovstva.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali včas, t.j. v zákonom stanovenej lehote odvolania okresný prokurátor, obaja obžalovaní, pričom obhajca obžalovaných C. A. súdu doručil aj písomné vyjadrenie k dôvodom odvolania okresného prokurátora.

Pokiaľ ide o odvolanie okresného prokurátora, najskôr toto podal stručným písomným podaním zo dňa 10.8.2020 s tým, že smeruje proti výroku o vine a proti výroku o uložených trestoch obom obžalovaným a následne takto podané odvolanie zdôvodnil písomným podaním zo dňa 14.8.2020, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené v rovnaký deň. V jeho dôvodoch sa primárne zaoberal spôsobom odôvodnenia právnej kvalifikácie skutku súdom prvého stupňa.

Namietal, že obžaloba bola podaná za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. a prvostupňový súd obžalovaných uznal vinnými zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. Skutok, za ktorý bola podaná obžaloba, bol ohraničený obdobím od presne nezisteného dňa mesiaca júla 2017 do 31.12.2018, ktoré okresný súd upravil, a to „v presne nezistených obdobiach od mesiaca september 2017 do 31.12.2018“. Dôvodil, že aj keď syndróm týranej osoby základná skutková podstata trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. nevyžaduje, má za to, že konanie obžalovaných naplnilo aj ust. § 208 ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., pretože v tomto prípade bol u maloletej zistený syndróm týranej osoby, t.j. subjektívne pociťovanie maloletej, následok v podobe psychického utrpenia a príkoria. Poukázal na závery znaleckého posudku znalkyne z odboru psychiatrie, z ktorého vyplynulo, že na základe prežitých udalostí došlo u maloletej k vzniku Adaptačnej poruchy s úzkostno-depresívnym obrazom, so suicidálnymi úvahami a sebapoškodzujúcim konaním. U maloletej znalkyňa zistila prítomnosť syndrómu týraného dieťaťa, ide o V., ktorý vznikol v dôsledku neprípustných foriem konania voči jej osobe. V doplnení znaleckého posudku znalkyňa uviedla, že príznaky ochorenia sa u maloletej nevyvinuli hneď, ale až potom, ako bola prekročená jej adaptačná schopnosť zvládať záťaž, nakoľko stresogénne činitele stále pretrvávali.

Uzavrel, že konanie obžalovaných bolo dlhodobé, intenzívne, pretože následok nastal až potom, ako bola prekročená adaptačná schopnosť maloletej. K sebapoškodzujúcemu konaniu maloletej okresný prokurátor akcentoval výpoveď znalkyne, ktorá uviedla, že je oveľa nebezpečnejšie, ak sa človek reže na miestach, ktoré nie je vidno, pretože takýto človek je na tom naozaj zle a naozaj si chce ublížiť. Okresný prokurátor ďalej poukázal na výpoveď maloletej poškodenej, ktorá bola vypočutá na hlavnom pojednávaní, a ktorá s výpoveďou súhlasila, ktorý výsluch sa vykonal v neprítomnosti obžalovaných, ale v prítomnosti znalcov, pričom znalkyňa k výpovedi maloletej následne uviedla, že maloletá sa rezala, aby uľavila psychickému napätiu. Zo zdravotnej dokumentácie obžalovanej vyplynulo, že u nej išlo neželané a nesledované tehotenstvo. Postraumatická stresová porucha sa nerozvinula preto, že to nebolo až tak

dlho, ale najmä preto, že už v tom prostredí nie je. Okresný prokurátor následne k snahe obhajoby akoby dotlačiť znalcov k tomu, aby priznali, že na konaní obžalovaných má vysoký podiel samotná maloletá uviedol, že u maloletej bol potvrdený syndróm týranej osoby, a to lekárom- znalcom. Ani OČTK, ani obhajobe neprináleží hodnotiť zdravotný stav maloletej, pričom akcentoval, že vierohodnosť výpovede maloletej nebola spochybnená ani znalcom.

S poukazom na uvedené bol okresný prokurátor toho názoru, že skutok mal byť posudzovaný, tak ako bol uvedený v obžalobe, t.j. ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák., pretože dôkazy vykonané tak počas prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní skutočnosti v ňom uvádzané len potvrdili.

V závere sa okresný prokurátor nestotožnil s miernejším posúdením predmetného skutku súdom prvého stupňa a následnou úpravou právnou kvalifikácie a uloženými trestami a žiadal, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol sám tak, že uzná obžalovaných vinnými zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v spolupáchatelstve podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. a uložil im tresty v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o odvolania obžalovaných, najskôr toto podali stručným písomným podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 3.8.2020 s tým, že smeruje proti výroku o vine a uloženým trestom u oboch obžalovaných, ktoré písomne doplnili prostredníctvom svojho obhajcu C.. A. podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.8.2020. V písomných dôvodoch odvolania v podstate zhodne obaja obžalovaní okrem toho, že obšírnym spôsobom popisali priebeh vzájomného spolužitia, správanie maloletej doma a školy, ohľadne jej prejavov v období puberty, vzťah s biologickým otcom maloletej namietali, že za celú situáciu môže zhluk náhod, ktorý sa stal v spolužití ich a poškodenej. Ako počiatočnú príčinu videli rozdielnosť vo výchove, predstieraný záujem otca, uvoľnenie požiadaviek na maloletú pri plnení si povinností v škole a doma a osočovanie rodinného prostredia, v ktorom maloletá žila. Ďalej konanie maloletej, ktoré smerovalo proti matke a jej druhovi, výrazové prostriedky a snaha poškodiť matku uskutočnením prepadu, vykradnutím bytu, ako aj nesprávnosť postoja maloletej k požiadavkám zo strany matky a jej druhá pre správanie sa v spoločnej domácnosti ako i školskom zariadení. Poukázali na snahu jednotlivých svedkov urobiť sa zaujímavými a preberať prijaté informácie s úmyslom tieto tlmočiť ako vlastné poznatky v rámci svedeckých výpovedí, ako napríklad svedkyňa L., ktorá tvrdila, že to počula najskôr od manžela, potom jej to povedala pani L., pričom ani raz nebola v byte obžalovaných a nesporne ani zo svojho bytu nemala výhľad, aby mohla popisovať veci tak ako ich popisuje vo svojej výpovedi. Poukázali tiež na rozpor vo výpovedi svedkyne L., ktorá priamo na hlavnom pojednávaní povedala, že za svojím konaním nevidela nič zvláštne ohľadom detí, s výnimkou jedného prípadu podania stravy. Ku skutkovým okolnostiam namietali, že nemohli súhlasiť s tým, aby poškodená v XX-tich rokoch fajčila, pila, po nociach sa flákala, aby do bytu vodila iné deti, ktorým písala kde majú peniaze. Na základe uvedeného s poukazom aj na konanie poškodenej, čo aj sama uznala, žiadali, aby boli spod obžaloby oslobodení.

Podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 10.8.2020 bolo podané odvolanie proti výroku o vine a proti výroku o treste aj prostredníctvom obhajcu obžalovaného H. D., a to advokátskej kancelárie Z. & D., s.r.o., ktorého písomné odôvodnenie bolo doručené odvolaciemu súdu dňa 16.9.2020. S napadnutým rozhodnutím prvostupňového súdu obžalovaný nesúhlasil. Namietal, že trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby sa nedopustil. Uviedol, že maloletú poškodenú nikdy netýral, či už fyzicky, alebo psychicky, pričom taktiež jej nezabraňoval v jedení alebo spánku, neodopieral jej lekársku starostlivosť. Vo výchove medzi poškodenou a vlastným synom nerobil rozdiely. Čo sa týka domácich prác mal za to, že tieto boli vzhľadom na jej vek primerané, upratovala si predovšetkým vlastnú izbu a cez víkendy pomáhala aj s väčším upratovaním. K umývaniu schodov uviedol, že nikto poškodenú nebudil ráno o šiestej s tým, aby išla poumývať schody. Nie je pravda, že by jej zakázali na Vianoce zobrať si z toho, čo bolo navarené Poškodenú nikdy neurážal vulgarizmami, raz jej povedal, že je V., aj to z toho dôvodu, že mu klamala. Uviedol, že nakoniec sama maloletá poškodená sa na hlavnom pojednávaní priznala, že aj ona urobila veľa chýb, ktoré teraz ľutuje.. Namietal, že vykonaným dokazovaním, či už počas prípravného konania alebo konania pred súdom, pred súdom nebol vyprodukovaný žiadny hodnoverný dôkaz, okrem výpovede maloletej poškodenej a pár svedkov, na ktorých by konajúci súd prihliadal ako na nosný. Nepoprel, že z jeho strany nedochádzalo istým spôsobom k nevhodnému správaniu voči maloletej poškodenej, avšak odmietal tvrdenie, že to bolo takým spôsobom a konaním, ako to

ustanovuje § 208 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák. Vo vzťahu k výroku o treste uviedol, že je pravdou, že v predchádzajúcom období bol uznaný vinným zo spáchania troch rôznych trestných činov, pri všetkých však nastala zákonná fikcia neodsúdenia, a preto sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Vyjadril presvedčenie, že samotná výchovná funkcia býva, nepochybne, predovšetkým pri nepodmienečnom treste odňatia slobody veľmi preceňovaná. Je tomu tak vzhľadom na podmienky a prostredie výkonu trestu odňatia slobody a jeho negatívny vplyv na osobu páchatela. Mal za to, že práve uloženie podmienečného trestu odňatia slobody spolu s vykonávaním probačného dohľadu v skúšobnej dobe a zároveň uložením povinnosti podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, by mohlo zabezpečiť skutočne dosiahnutie účelu trestu, ktorý sa jeho uložením sleduje. V závere namietal, že prvostupňový súd sa nedostatočne zaoberal zistením skutkového stavu vo vzťahu k naplneniu znakov subjektívnej alebo hlavne objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, a pri svojom rozhodovaní neprihliadal na všetky zistené skutkové okolnosti. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a vo veci znovu rozhodol.

Aj sám obžalovaný rukou písaným podaním doručeným krajskému súdu dňa 25.8.2020 zaslal svoje vyjadrenie k rozsudku v ktorom v podstate niekoľkokrát uviedol, že ho celá situácia mrzí. Mrzí ho, že celým týmto konaním trpela maloletá poškodená a jeho vlastný syn. Opakovane uvádzal, že on nikdy ani jeho družka nekonali tak s vedomím, že chcú ublížiť maloletej poškodenej. Žiadal, v prípade ak sa odvolací súd stotožní s výrokom o vine, aby mu bol uložený akéhokoľvek aj najprísnejší podmienečný trest spolu s uložením primeraných povinností a obmedzení.

Ako už bolo skôr uvedené, obhajca obžalovaných C.. C. A. doručil krajskému súdu dňa 21.8.2020 písomné vyjadrenie k odvolaniu okresného prokurátora, v ktorom v podstate zvýraznil psychickú stránku poškodenej, ako aj skutočnosť, že bolo robené znalecké dokazovanie a znalci sa zaoberali otázkou duševného stavu poškodenej, pričom ani v jednom prípade však nie je zmienka o prejavoch, ktoré mala poškodená v dôsledku jej združovania sa s osobami, ktoré preferovali „E.“, a aký to malo dopad na vonkajší prejav osobnosti samotnej poškodenej. Poukázali na súčasné prejavy správania poškodenej. Podľa ich názoru išlo o komplot a pomstu, ktorá vznikla od narodenia poškodenej a prechovávala sa až do dnešného dňa, o čom svedčí aj nekoordinovaný prístup otca maloletej, jeho konanie, vybavovanie cestovných dokladov bez vedomia matky, pričom dieťa bolo zverené do výchovy a opatera matke. Vzhľadom na uvedené požiadali o spravodlivé posúdenie veci a rozhodnutie zodpovedajúce zákonu, a to oslobodením spod obžaloby, prípadne, ak by súd dospel k záveru o pochybení z ich strany, žiadali zväžiť neprimerane prísny trest uložený obom obžalovaným a následne tento zmierniť i u obžalovaného D. na podmienečný.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu o podaných odvolaniach konanom dňa 17.9.2020 sa krajský prokurátor v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi odvolania okresnej prokurátorky, pokiaľ sa týka obž. L., pri uznaní viny podľa jeho návrhu a obžaloby navrhol prípadne zväžiť aj uloženie trestu za použitia § 39 Tr.zák., ohľadne obžalovaného navrhol tomuto ukladať prísny trest v zmysle trestnej sadzby uvedenej v § 208 ods. 3 Tr.zák., a to na samej dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby. Pokiaľ ide o odvolania obžalovaných, tieto navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca C.. A. - za obidvoch obžalovaných uviedol, že v celom rozsahu trvá na podrobných písomných dôvodoch svojho odvolania, naviac poukázal na to, že v celom rozsudku nikde nie je uvedené, akým spôsobom sa mal obžalovaný dopustiť protiprávneho konania voči poškodenej, sám len jedenkrát priznal, že jej dal facku, keď ju nachytal fajčiť, preto je rozsudok v tomto smere nepreskúmateľný vo vzťahu k obidvom obžalovaným a navrhol, aby bol odvolacím súdom zrušený, vrátený na nové konanie a rozhodnutie a aby sa súd zaoberal aj prípadným ďalším trvaním väzby obž. D..

Obhajca C.. Z. - pokiaľ ide o obž. D., poukázal na to, že prípravné konanie bolo vedené len ako trestný čin podľa § 208 ods. 1 Tr.zák., až na zásah z krajskej prokuratúry bolo konanie prekvalifikované na ods. 3, preto sa domnieval, že odvolanie prokurátora v tomto smere nie je dôvodné a navrhol ho zamietnuť. Neexistuje priamy dôkaz o tom, že obžalovaný sa dopustil tr. činnosti, preto v podrobnostiach odkázal na svoje písomné odvolanie a navrhol buď zrušiť rozsudok a obžalovaného D. oslobodiť spod obžaloby, alebo keďže aj sám obžalovaný priznal, že niektoré jeho výchovné metódy neboli správne, pri ponechaní právnej kvalifikácie, ukladať obžalovanému prísny podmienečný trest. Uviedol, že pokiaľ ide

o maloletého C., aj napriek tomu, že je vo veci vydané rozhodnutie krajského súdu o odňatí maloletého z osobnej starostlivosti matky, reálne k takémuto úkonu nedošlo a maloletý naďalej býva v spoločnej domácnosti s matkou, teda obž. G. L..

Obžalovaný D. viedol, že ho veľmi mrzí, čo sa všetko stalo, má M. naďalej stále rád, vie, že niektoré veci mohol riešiť inak, v ostatnom súhlasil s tým, čo povedali obhajcovia, preto prosil, či už o prísny podmienený trest alebo o oslobodenie s tým, že odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obidvoch obžalovaných, ako aj okresného prokurátora zistil, že tieto boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých napadnutých výrokov rozsudku. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného H. D. bolo podané čiastočne dôvodne (vo výroku o treste), a odvolanie obžalovanej G. L. a okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Pokiaľ ide o otázku viny obidvoch obžalovaných ohľadne skutku súd prvého stupňa, pri dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaných na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o ich vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávanej prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaných a správne postupoval, keď obžalovaných H. D. a G. L. v konečnom dôsledku uznal za vinných zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.

Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, najmä na stranách č. 17-25, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Považoval však za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania aj na odvolacie námietky obžalovaných a prokurátora, ktoré však nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o ich vine.

Súhrn vykonaných priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaných tvorí logickú a vzájomne sa dopĺňajúcu sústavu, ktorá spoľahlivo a jednoznačne preukazuje nielen to, že sa skutok stal, ale aj to, že ho spáchali tak ako bol ustálený súdom prvého stupňa, práve obidvaja obžalovaní, ktorí ako trestne zodpovedné subjekty spoločným konaním blízkej osobe spôsobili fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohŕdavým správaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním, bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu a spánku, odopieraním zdravotnej starostlivosti, nutením k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž vzhľadom na jej vek a zároveň naplnili aj všetky ďalšie zákonné znaky skutkovej podstaty uvedeného zločinu.

Obhajoba obidvoch obžalovaných sa javila ako účelová, vykonaná v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti, ktorú napokon v dostatočnom rozsahu nepotvrdil žiadny iný dôkaz. Obžalovaní bagatelizovali svoje konanie s poukazom na výrazné negatívne správanie poškodenej tak voči svojej matke - obžalovanej L., ako následne aj voči obžalovanému D., pričom ako správne uzavrel prvostupňový súd obžalovaných to neoprávňovalo prijímať voči poškodenej opatrenia, ktoré mali za následok ohrozenie psychického a fyzického zdravia. Z rozsiahleho dokazovania vyplynulo, že obaja obžalovaní majú na páchaní trestného činu rovnaký podiel, pričom ani krajský súd nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaných, keďže jednoznačne ich konaním došlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.

Pokiaľ okresný prokurátor namietal kvalifikačný moment týrania v kvalifikovanej skutkovej podstate v odseku 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., tento krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu neuznal. U týrania sa už na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti za základnú skutkovú podstatu vyžaduje opakovanie a dlhodobosť (ktoré pojmy v sebe zahŕňajú znaky ako trvalosť a sústavnosť) konania páchatel'a. V intenciách ust. § 38 ods. 1 Tr. zák. však v prípade, ak je dlhodobosť pojmovým znakom týrania v základnej skutkovej podstate, nemožno „dlhodobé týranie“ kvalifikovať ako závažnejší spôsob páchania trestného činu, teda ako okolnosť ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že konanie obžalovaných nemalo znaky trvalosti a sústavnosti, keďže išlo skôr o opakovanie určitých období, ktoré eskalovali, avšak následne dochádzalo k zmierneniu. Za takto zisteného skutkového stavu veci krajský súd neuznal kvalifikačný moment po dlhší čas.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, pohľadájúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti pohľadájúcich okolností a prirážajúcich okolností.

Pokiaľ ide o výroky o trestoch uložených obom obžalovaným, v tejto súvislosti prvostupňový súd argumentoval tým, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery postupoval podľa zásad pre ukladanie trestov uvedených v § 34 Trestného zákona.

Obžalovaná G. L. odvolanie proti výroku o treste bližšie neodôvodnila a v zhode s obžalovaným H. D. žiadali, aby boli spod obžaloby oslobodení, pričom obžalovaný D. alternatívne v prípade jeho uznania viny žiadal uloženie miernejšieho trestu, a to podmieneného. Okresný prokurátor odvolanie do výroku o treste taktiež bližšie neodôvodnil, žiadal o uloženie trestov v súlade so zákonom vzhľadom na právnu kvalifikáciu uvedenú v obžalobe.

Preskúmavajúc zákonnosť a odôvodnenosť výrokov o trestoch, ohľadne ich druhu a výmery, sa krajský súd stotožnil s trestom uloženým obžalovanej G. L., pri obžalovanom H. D. dospel čiastočne k inému záveru ako okresný súd. Nakoľko považoval uložený trest tomuto obžalovanému za neprimeraný, odvolanie tohto obžalovaného považoval v tejto časti za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. v celom výroku o treste zrušil a následne rozhodol u tohto obžalovaného podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o uložení trestu sám.

Obžalovanému H. D. nič nepoľahčovalo, ani nepriťažovalo, preto nedošlo k zmene dolnej, resp. hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda mu bolo možné uložiť trest odňatia slobody na 3 roky až 8 rokov. Okresný súd správne postupoval, keď mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, keďže jeho konanie prispelo k spáchaniu zločinu rovnakou mierou ako konanie spoluobžalovanej, avšak krajský súd dospel k záveru, že uložený trest vo výmere 3 roky a 6 mesiacov je neprimeraný a obžalovanému postačuje na jeho prevýchovu uloženie trestu kratšieho trvania, a teda vo výmere 3 rokov. Aj keď vzhľadom na výmeru uloženého trestu pripadal do úvahy podmienený odklad jeho výkonu na primeranú skúšobnú dobu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním, takéto povolenie by bolo neprimerane mierne, prihliadajúc najmä na závažnosť trestného činu, spôsob jeho vykonania, čiastočne berúc do úvahy aj kriminálnu minulosť obžalovaného, ktorý mal sklon páchať úmyselnú trestnú činnosť, hoci od jeho posledného potrestania už uplynula dlhá doba a hľadá sa ne neho, ako by odsúdený nebol. Podľa názoru krajského súdu, obaja obžalovaní mali na páchaní trestnej činnosti rovnaký podiel a tomuto by mal potom zodpovedať aj ukladaný trest odňatia slobody. Podľa názoru krajského súdu preto trest odňatia slobody vo výmere troch rokov je trestom spravodlivým a je na nápravu páchatel'a, ochranu spoločnosti, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej prevencie postačujúci a zároveň zabráni obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Zároveň takýto trest postihuje len obžalovaného. Keďže obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred

spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, krajský súd ho v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil na výkon uloženého trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Pokiaľ ide o obžalovanú G. L., krajský súd v zhode s úsudkom prvostupňového súdu dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obžalovanú, s prihliadnutím na jej doterajší život a prostredie v ktorom žije, ako aj vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä skutočnosť, že sa t.č. stará o svojho maloletého syna C., ktorý jej síce bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoPom/2/2020 zo dňa 9. júna 2020 dočasne odňatý a zverený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny, N. E. K., L. E. R. R., avšak vzhľadom na pozitívnu zmenu k výchove maloletého Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/26/2020 nad výchovou maloletého určil dohľad, ktorý bude vykonávať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, teda k reálnemu odňatiu dieťaťa nedošlo a s poukazom na uvedené teda je dôvodné konštatovať, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a jej nápravu nie je výkon uloženého trestu odňatia slobody nevyhnutný, dokonca by bol v danom prípade neprimerane prísny, a preto bolo namieste, aby jej bol výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odložený. Napokon samotný prokurátor v záverečnom návrhu na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhol u obžalovanej prípadne zväženie aj uloženia trestu za použitia § 39 Tr. zák.. Berúc do úvahy predovšetkým závažnosť trestnej činnosti, teda prvostupňový súd správne rozhodol, keď obžalovanej G. L. ustanovil dlhšiu skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia, a to 5 rokov, t.j. na hornej hranici zákonnom určenej doby jej trvania, za súčasného uloženia probačného dohľadu za súčasného uloženia primeranej povinnosti. Takto uložený trest obsahuje v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, súčasne postačuje na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. a zodpovedá aj všetkým ďalším ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukladanie trestov. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že obžalovanej bola súčasne uložená aj povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, za účelom osvojenia si princípov zodpovedného rodičovstva, ktorej výkon bude taktiež na ňu spolupôsobiť a zároveň zabezpečovať ochranu spoločnosti. Napokon, ak by obžalovaná nevedla v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia riadny život, prípadne nedodržiavala podmienky probačného dohľadu, alebo nespĺnila uložené povinnosti, môže jej byť, a to už v priebehu skúšobnej doby, nariadený výkon uloženého trestu odňatia slobody.

Uložené tresty obsahujú v dostatočnom rozsahu prvky represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, taktiež postačujú na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., zároveň zodpovedajú aj všetkým ďalším ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukladanie trestov, za súčasného uloženia primeraných povinností.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine, o treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného H. D. považujúc ho za čiastočne dôvodné (vo výroku o treste), ako aj odvolaniach okresného prokurátora a obžalovanej G. L. považujúc ich za nedôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.